

виробництва, продажу та оцінки ефективності інновацій. Це вимагає інноваційно активної поведінки персоналу, розвитку у нього творчих здібностей. Тобто інноваційний розвиток підприємницької діяльності неможливий без формування інноваційного мислення в персоналу та потребує якісного та нового підходу до формування мотиваційного механізму. Поєднання різних методів стимулювання, робота з персоналом щодо виявлення його мотиваційних переваг дасть змогу досягти високих результатів від впровадження інноваційних заходів в підприємницьку діяльність.

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В РИНКОВИХ УМОВАХ

Г. Г. СОБОЛЄВА, канд. екон. наук, доцент, С. О. БУТКЕВИЧ

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

Проблема ефективності виробництва завжди посідала важливе місце серед актуальних проблем. Зацікавленість їй виникає на різних рівнях управління економікою від власників приватного підприємства до керівників держави.

Ринкова економіка і нові форми господарювання ставлять ряд найбільших проблем щодо подальшого вдосконалення теорії, методології і методики економічної ефективності підприємства, розкриттю причинно-наслідкового механізму формування ефективності виробництва, його критеріїв і оцінок. Принципи виміру і аналізу закономірностей формування економічної ефективності на сучасному етапі повинні розглядатися з позицій системного підходу. При цьому якісні та кількісні прийоми аналізу зазначених закономірностей найкращим чином поєднуються при застосуванні прикладних аспектів статистичного моделювання економічних показників [1, с. 452].

В даний час практика вимагає розробки цілого комплексу питань, пов'язаних з особливостями вивчення окремих науково-теоретичних і практичних проблем підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності в умовах ринкових відносин. Заслуговує увагу, точка зору тих фахівців, які вважають за необхідне зосередити дослідження в галузі

економіки підприємств на регіональних аспектах.

Також конкурентне ринкове середовище вимагає від підприємств постійного вдосконалення. Для того щоб бути конкурентоспроможним, підприємство повинно мати конкурентні переваги.

Напрямки підвищення ефективності поділяють на декілька груп:

- напрямок ефективності використання основних засобів;
- напрямок прискорення обертання оборотних коштів;
- напрямок підвищення ефективності роботи персоналу.

Кожен із зазначених напрямків на ефективність діяльності підприємства впливає різною мірою, але на кожному етапі діяльності підприємства менеджери мають звертатися до найбільш актуальних і суттєвих за результативністю. Проте стратегічний план розвитку підприємства повинен передбачати застосування всіх можливих напрямків підвищення ефективності.

Так як будівельний сектор відіграє важливу роль в економіці країни і має значення для соціально-економічного розвитку. Органи управління і організації будівельного господарства реалізують покладені на них завдання щодо забезпечення комплексного і раціонального використання ресурсів, підвищенню продуктивності праці та інші.

Під резервами підвищення економічної ефективності виробництва розуміють невикористані можливості збільшення випуску продукції в розрахунку на одиницю сукупних витрат завдяки більш раціональному використанню усіх видів ресурсів підприємства [2, с. 452].

Основні фактори підвищення ефективності виробництва – це підвищення його технічного рівня, вдосконалення управління, організації виробництва і праці, зміна обсягу і структури виробництва, тощо.

Серед основних шляхів підвищення ефективності діяльності підприємства можна виділити два напрямки підвищення згаданих вище показників – організаційний, технологічний та ресурсний.

В межах організаційного напрямку здійснюється пошук можливостей підвищення ефективності тих процесів, що відбуваються на підприємстві. При цьому насамперед увага звертається на ефективність управління.

В межах технологічного напрямку основним є вирішення проблеми технологічного відставання особливо актуальне для українських підприємств. Причому проблема ця є комплексною і має, принаймні два компоненти: матеріальний та нематеріальний. Перший з них – це удосконалення технічної бази, а другий – організаційно-правові проблеми.

На думку багатьох економістів, подолання технічного і технологічного відставання потребує не просто переходу на сучасні технології, а впровадження комплексу відносин, що називається корпоративною культурою. Така культура має запозичуватись, звичайно, у найпередовіших компаній з тривалим досвідом роботи в ринковому середовищі [3, с. 45].

Ресурсний напрямок відображає першочергову необхідність аналізу ефективності використання наявної матеріальної бази виробництва та живої праці. При цьому слід враховувати рівень завантаження обладнання в часі, структуру собівартості продукції, що виготовляється, з точки зору співвідношення в ній часток амортизації, матеріальних витрат, витрат на оплату праці. Зазначені показники слід розглянути в динаміці, а також, по можливості, порівняти з показниками найближчих конкурентів.

Крім того, слід звернути увагу і на інші напрямки раціоналізації використання матеріальних ресурсів: проаналізувати основні причини втрат та нераціонального використання ресурсів; забезпечити обґрунтоване нормування витрат матеріалів; організувати використання вторинних ресурсів; створити систему заохочення за економію сировини, енергії та матеріалів й відпрацювати її дієвість; акцентувати увагу на використанні сучасних високотехнологічних матеріалів.

Таким чином, найважливішими факторами і напрямками підвищення економічної ефективності виробництва є: науково-технічний прогрес, режим економії, підвищення рівня використання основних виробничих фондів, удосконалювання структури економіки, оптимальна інвестиційна політика.

Список використаних джерел:

1. Гетьман О. Економіка підприємства: Навчальний посібник/ Оксана Гетьман, Валентина Шаповал,; Мін-во освіти і науки України, Дніпропетровський ун-т економіки і права. – Київ: Центр навчальної літератури, 2016. – 487 с.
2. Садеков, А. А. Ресурсний потенціал підприємств [Текст]: навчальний посібник / А. А. Садеков. – Київ, 2014. – 462 с.
3. Слав'юк, Р. А. Структурування власного капіталу підприємств України [Текст]: журнал "Фінанси України" / Р. А. Слав'юк, 2015. – № 8. – С.102–110.